

Verslag: Oorsprong van de Scheveningse familie Zoutenbier/Soutenbier

Door: Hans Gutlich

6 februari 2024

Sytske Visser opent de bijeenkomst en heet de 25 aanwezigen en speciaal Hans Gutlich van harte welkom. Onderwerp van de avond is de oorsprong van de familie **Zoutenbier/Soutenbier**. Aanleiding voor dit onderwerp is dat na meer dan 30 jaar genealogisch onderzoek naar de eigen achternaam het tijd werd om ook de achternaam van zijn moederskant te onderzoeken.

De familienaam Soutenbier, vanaf rond 1800 Zoutenbier, komt sinds het begin van de 18^e eeuw voor in Scheveningen en Den Haag maar over de verdere oorsprong in de zeventiende eeuw is weinig bekend. De verspreiding van de naam Zoutenbier blijft, behalve enkele verplaatsingen richting het Westland en Nijmegen, grotendeels beperkt tot de regio Den Haag; in 1947 woonde daar 90% van het aantal naamdraggers. Tegenwoordig ligt dit nog rond de 75%. Het bijzondere aan dit ongeveer drie jaar durende onderzoek in de kerkboeken vóór 1811 is dat er meerdere geloofsstromingen in dezelfde familie Zoutenbier voorkomen; waaronder room-katholiek en Hoogduits-gereformeerd (later Nederlands-Hervormd) en dat het exact vaststellen van de geloofsstroming essentieel is geweest om het onderzoek succesvol af te ronden.

Stapsgewijs worden tijdens de lezing de diverse vroegste Scheveningse gezinnen van de familie Soutenbier in kaart gebracht en blijkt dat de oudst bekende personen onder wisselende voornamen en patroniemen, maar vaak zonder achternaam in de akten voorkomen. Omdat rond 1700 het gebruik van de familienaam in Nederland nog geen gemeengoed was, is door het goed met

1755 – De oude Kerk in
Scheveningen (Haags
Gemeentearchief)

elkaar vergelijken van de vroegste Scheveningse bronnen de sleutel geweest om de Scheveningse familietak Soutenbier in kaart te brengen en is het onderzoek daar afgerond.

Na de pauze gaat de lezing verder over het vinden van een toevalstreffer op de regionale website van “Het Erfgoed Leiden” (ELO) waarbij er nog een familie Soutenbier wordt ontdekt en het genealogisch onderzoek een nieuwe impuls krijgt. Het blijkt dat de oorsprong verder teruggaat in de zeventiende eeuw in het gebied van de afdeling Rijnland-Kennemerland. Nadat ook deze familietak Soutenbier compleet in kaart is gebracht, wordt naar de ontbrekende schakel tussen beide familietakken gezocht. Via een analyse van het leven van de Scheveningse stammoeder **Claasje Cornelis van de Key** wordt uiteindelijk de “missing link” tussen de familietakken gevonden in een akte van het Haagse Gemeentearchief en is de familie Zoutenbier weer “herenigd”.

Aan het einde van de lezing ontstaat er een uitgebreide discussie en analyse over de lezing-inhoud, waarbij diverse aanwezigen laten blijken veel kennis van genealogisch onderzoek in de 17^e en 18^e eeuw te bezitten en er handige tips en aanvullende onderzoeksaanbevelingen bij de plaatselijke historische verenigingen de revue passeren.

Sytske sluit de avond af en attendeert de aanwezigen op de speciale verenigingsuitgave met verhalen uit het verenigingsgebied Rijnland-Kennemerland. De bedoeling is meer uitgaven te realiseren en ze roept de aanwezigen op om artikelen hiervoor in te leveren. Deze volgende uitgave zal vooral gaan over vrouwen in historisch perspectief.

NB: Het onderzoek naar de oorsprong van de Scheveningse familie Zoutenbier is in augustus 2023 gepubliceerd in de uitgave “**Praaiberichten**” (2023-02) van de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS) en verkrijgbaar bij: Muzee Scheveningen, Neptunusstraat 92, 2586 GT Scheveningen